

ผลงานดีเด่น

สาขาการแพทย์ทหารและการบริการสังคม

นายพันตรี เทียนฮี สารสิน

นายพันตรี เทียนฮี สารสิน (หลวงดำรงแพทยาคูณ, พระมนตรียุวกิจ หรือ พระยาสารสินสวามิภักดิ์) ผู้บังคับบัญชาสายแพทย์ทหารบก ลำดับที่ ๑ เป็นแพทย์แผนปัจจุบันคนแรกของไทยที่จบการศึกษาปริญญาแพทย์จากมหาวิทยาลัย เพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกา โดยได้รับทุนจากมิชชันนารี อเมริกัน เข้ารับราชการครั้งแรกในตำแหน่งเป็นผู้ช่วยแพทย์ (Assistant Surgeon) ประจำกรมทหารบกที่ ๑ เป็นคนแรกที่ก่อตั้งโรงพยาบาลทหารหน้าขึ้น บรรจุคนเจ็บไข้ได้ ๑๐๐ คน โดยมีแพทย์แผนโบราณเป็นผู้ช่วยกำกับอยู่ ๒-๓ คน แต่โรงพยาบาลนี้ก็ต้องปิดตัวลงเนื่องจากขาดการควบคุม ด้วยนายร้อยเอกเทียนฮี ต้องไปราชการปราบฮ่อเป็นเวลานานถึง ๒๐ เดือน และท่านยังคงต้องเดินทางไปราชการทัพอีกหลายปี เมื่อกลับมาจึงได้เลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งนายแพทย์ใหญ่ทหารบก ยศพันตรี เป็นนายแพทย์ใหญ่ทหารบกคนแรกในกรมยุทธนาธิการ แต่ขณะนั้นยังไม่มีกรมแพทย์ทหารบกเกิดขึ้น และได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น หลวงดำรงแพทยาคูณ การตั้งโรงพยาบาลทหารหน้าขึ้นในครั้งนั้น บ่งบอกถึงวิสัยทัศน์ทางการแพทย์ทหารของท่าน ในอันที่จะช่วยดูแลด้านสุขอนามัยของกำลังพลทหารและประชาชนทั่วไป

ขณะปฏิบัติราชการทัพออกเหนือจากการดูแลรักษาพยาบาลทหารที่ป่วยไข้ การจัดให้มีสิ่งอุปกรณ์ทางการแพทย์ ยาและเวชภัณฑ์อย่างเพียงพอแล้ว ท่านยังทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาหารือทางด้านสุขอนามัยของทหารแก่แม่ทัพด้วย ซึ่งนับได้ว่าเป็นแม่แบบของการบริการแพทย์ในสนามมาจนถึงปัจจุบัน

ภารกิจอันถือได้ว่าเป็นการบริการสังคมอื่นๆ ได้แก่ การดำรงตำแหน่งล่ามประจำกระทรวงเกษตรธิการ ผู้ตรวจการโรงพยาบาล กระทรวงธรรมการ และผู้สอนในโรงเรียนแพทย์แทนหมอเฮี้ย ในโรงพยาบาลและสถานที่ต่างๆ ร่วมกับงานตรวจการ ได้แก่ ศิริราชพยาบาล, เทพศิรินทร์พยาบาล, บูรพาพยาบาล, โรงพยาบาลคนเสียจริต และโรงชายยาหลวง ซึ่งตั้งอยู่ริมประตูศาลโปริสภา ตลอดจนการได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าให้เป็นนายแพทย์ประจำพระองค์สมเด็จพระมาตุจฉาเจ้าในคราวเสด็จไปประทับรักษาพระองค์ที่ศิริราช และพระราชทานสัญญาบัตรเลื่อนเป็น พระมนตรียุวกิจ ตำแหน่งเจ้ากรมมหาดไทยฝ่ายเหนือ เป็นต้น

ท่านได้ถวายเป็นมลาออกจากราชการเนื่องจากสุขภาพไม่เอื้ออำนวยต่อการรับราชการ ไปประกอบอาชีพค้าขายส่วนตัว และได้รับเบี้ยหวัดบำนาญจากกระทรวงมหาดไทย แต่เมื่อที่มีราชการอย่างใดที่ท่านพอจะช่วยได้ ท่านก็จะหาโอกาสช่วยราชการตามกำลังทุกคราว จนได้รับพระราชทานยศเป็น อำมาตย์โท และ

เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็น พระยาสารสินสวามิภักดิ์ ในปี พ.ศ. ๒๔๖๐

ประวัติและผลงานต่างๆ ของพระยาสารสินสวามิภักดิ์ ย่อมแสดงให้เห็นถึงความอุตสาหะพยายาม และการทำคุณประโยชน์ ให้กับสังคมและบ้านเมือง แสดงให้เห็นความวิริยะ ความตั้งใจทุ่มเทให้กับภาระหน้าที่อันดีเยี่ยมของท่าน ไม่ว่าจะป็นงานที่เป็นการวางรากฐานใหม่ หรืองานพัฒนาการบริการแก่สังคมก็ตาม